



**Complexnummer: 523731**

Smallepad 5  
3811 MG Amersfoort  
Postbus 1600  
3800 BP Amersfoort  
www.cultureelerfgoed.nl

T 033 421 74 56  
E info@cultureelerfgoed.nl

---

*Complexnaam*

Huize De Dreef

*Aantal complexonderdelen*

2

*Monumentnummers van complexonderdelen*

523732, 523733

*Woonplaats*

Rumpt

*Gemeente*

West Betuwe

*Provincie*

Gelderland

*Locatie van het hoofdobject*

Dorpsdijk 9, 4156 AK te Rumpt

*Complexomschrijving*

Inleiding

Complex, bestaande uit twee beschermde onderdelen:

- Herenhuis en tuinmuren (A)
- Duiventoren (B)

Reeds in een minuutplan uit 1810 is het bebouwde perceel (ten zuidwesten van de Linge gelegen) waarop een woning met schuur/koetshuis opgetekend. Achter de schuur lag indertijd een hooiberg. De duiventoren is vanaf 1932 op de kadastrale kaart zichtbaar, maar is vermoedelijk al rond 1850 gebouwd..

Omschrijving

Een op een terp gelegen huis (HUIZE "DE DREEF"), met voor het huis een diepe siertuin die aan de dijk grenst en door een muur en een ijzeren spijlenhek wordt afgebakend. Het pand heeft in twee fasen zijn huidige vorm gekregen doordat ca 1850 een bouwvolume tegen het bestaande werd aangebouwd. Rond het derde kwart van de 19de eeuw is de voorgevel geheel vervangen en uitgevoerd met verhoogd middendeel, afgesloten door een fronton, alsmede de zolder van het achterhuis die toen werd bijgebouwd of vernieuwd. Drie tuinmuren in een U-vorm grenzen de tuin aan de dreef- en dijkzijde af. De tuinmuren zijn voorzien van enkele ijzeren

---

\* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

\*\* Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

Datum van downloaden 16 oktober 2024



spijlenhekken. Het huis is te bereiken via de Dorpsdijk en de Middenstraat. Bij het pand behoren een aan de achterzijde gelegen, tegenwoordig tot kantoor verbouwd koetshuis (buiten de rijksbescherming vallend), de tuinmuren en een duiventoren die grenst aan een boomgaard.

#### Complexwaardering

#### HUIS met TUINMUUR en DUIVENTOREN

-\tVan architectuurhistorisch belang als goed voorbeeld van een herenhuis met oudere kern, dat enkele bouwfases heeft gekend. De duiventoren is fraai vormgegeven.

-\tVan stedenbouwkundig belang vanwege zijn prominente ligging aan de dijk langs de Linge.

-\tVan cultuurhistorisch belang als uitdrukking van een sociaal-maatschappelijke ontwikkeling van een nieuwe elite die zich bij voorkeur vestigde buiten stedelijke centra in een fraaie omgeving.

---

\* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

\*\* Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument



## Monumentnummer\*: 523732

|                        |                  |
|------------------------|------------------|
| Status                 | rijksmonument    |
| Inschrijving register* | 18 februari 2002 |
| Kadaster deel/nr       | 82921/179        |

|                    |                  |                   |
|--------------------|------------------|-------------------|
| <i>Woonplaats*</i> | <i>Gemeente*</i> | <i>Provincie*</i> |
| Rumpt              | West Betuwe      | Gelderland        |

|                     |                            |
|---------------------|----------------------------|
| <i>Locatiennaam</i> | <i>Locatieomschrijving</i> |
| Rumpt               |                            |

|                             |                |                           |                               |                     |
|-----------------------------|----------------|---------------------------|-------------------------------|---------------------|
| <i>Kadastrale gemeente*</i> | <i>Sectie*</i> | <i>Kadastraal object*</i> | <i>Appartement aanduiding</i> | <i>Grondperceel</i> |
| Deil                        | O              |                           |                               | 219                 |

### *Omschrijving\*\**

Herenhuis (A), uitgelegd op een samengestelde plattegrond van twee tegen elkaar geplaatste rechthoeken waarvan de achterste (oudste en westelijk gelegen) langer is. Het voorhuis telt één bouwlaag met een twee bouwlagen tellend middendeel en zolder. Het achterhuis telt anderhalve bouwlaag met zolder. Beide bouwvolumen die in baksteen zijn opgetrokken (kruisverband) worden gedekt door een zadeldak, belegd met gesmoorde kruispannen. Deze kruispannen zijn linksdekkend op het achterhuis en rechts dekkend op het voorhuis. In het voorschild van het naar de dijk gerichte bouwdeel wordt in het midden de verhoogde gevel gedekt door een aangekapt gedrukt zadeldak. De eindgevels zijn alle voorzien van nieuwe windveren met een kleine makelaar. De daken zijn alle uitgerust met geprofileerde bakgoten. Op de nokeinden van voor- en achterhuis komen schoorstenen voor met siermetselwerk in gele verblendsteen die in het voorhuis zijn voorzien van een opgemetselde rookplaat en op het achterhuis worden bekroond door keramische schoorsteenpotten.

De vensters en ramen in de gevels vertonen een verscheidenheid van rechtgesloten (zonder ontlasting)en getoogd met schuif-, stolp- of vaste ramen. De meeste ramen rusten op hardstenen dorpels, alleen in de achtergevel en in de zijgevels komen houten dorpels voor.

De VOORGEVEL wordt bepaald door het twee bouwlagen opgetrokken, licht risalerende, middendeel en de aansluitende veranda (later serre) die beide drie vensterassen breed zijn. De zijden tellen elk twee vensterassen. Alle ramen zijn als T-schuifraam uitgevoerd, alleen de ramen in de verdieping van het middendeel zijn licht getoogd (1½ steens).

De oorspronkelijke veranda met zinken roevendak en decoratief gesneden daklijst, rust op een lage voetsmuur en wordt door gietijzeren (hoek)posten ondersteund waartussen zich een lage ijzeren borstwering bevindt met sierlijke motieven. Twee van de drie traveeën zijn in later tijd ten behoeve van een serre dichtgezet met glas waarin ruitvormige roedeverdeling. In de derde travee bevindt

\* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

\*\* Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument



zich de paneelvoordeur met klein ruitje onder een bovenlicht, die bereikbaar is via een hardstenen trap en bordes (terrazzo). In de borstwering van de trap wordt het motief van de borstwering van de veranda herhaald. Het middendeel van de gevel wordt met een hoofdgestel, waarin de naamgeving van het huis 'HUIZE "DE DREEF"', beëindigd en aansluitend fronton. In het ongepleisterde gevelveld komt een rondvenster voor. In de linkerzijde van de gevel is een kelder(draai)raam aanwezig.

De LINKER ZIJGEVEL bestaat uit twee verspringende eindgevels van de bouwdelen. Het voorhuis ligt terug ten opzichte van het achterhuis. Goothoogten en kappen zijn even hoog. Een zakgoot tussen beide daken verzorgt de afvoer van het hemelwater naar de zich voor de gevel bevindende waterput met pomp. De gevel van het achterhuis (links) is met uitzondering van een kelderlicht blind uitgevoerd. De rechterzijde van het vooruitspringende bouwdeel, die haaks op de eindgevel van het voorhuis staat, bevat begane gronds een  $2 \times (1+2)$ -ruits schuifraam onder een  $1\frac{1}{2}$  steens strek en boven een gedeeld stolpraam. In de eindgevel van het voorhuis is links één 6-ruits schuifvenster onder een strek geplaatst, en op de verdieping komt een later ingehakt identiek en hiervoor beschreven schuifraam voor onder een driehoekig gedeeld bovenlicht. Het venster wordt door een keperboog bestaande uit een koppenlaag afgesloten. Onder de schuine zijden van het dak komen deels vlechtingen voor. Aan het verlopen van de vlechtingen is af te leiden dat de kap voorheen steiler opliep.

Evenwijdig aan de linker zijgevel bevindt zich de ca een meter hoge, door een ezelsrug afgesloten tuinmuur die de scheiding vormt met de naastgelegen met grind belegde dreef. De muur zet zich enkele tientallen meters voort in de richting van de dijk en buigt licht in noordelijke richting langs de Dorpsdijk af. Op de dijk bevindt zich een toegangshek met dubbele draaideuren met daarnaast een kleiner (personen) draaihek ter afsluiting van de eerder genoemde dreef. De draaiende (spijlen)hekken zijn voorzien van lelies en afgehangen tussen gietijzeren kolommen.

De ACHTERGEVEL van het woonhuis telt links twee bouwlagen en rechts anderhalve bouwlaag. Het linker geveldeel heeft een keuken met een verlaagde vloer, in de gevel te zien aan twee laaggeplaatste  $2 \times (1+1)$ -ruits vensters met luiken. Gescheiden door een cordonlijst over de halve breedte van de gevel, bevinden zich op de verdieping twee getoogde zesruits ramen. Rechts op de begane grond bevindt zich een entree achter een uit diagonaal aangebrachte kraalschroten delen bestaand platgedekt portiekje (klompenhok). In de twee zijkanten komt een meerruits raampje voor. De opgeklampte voordeur leidt naar een hardstenen trapje naar beneden. In de middenas van de gevel is in de twee bouwlagen een rondvenster aanwezig dat in het raampje beneden een kruisvormige roedeverdeling bevat en boven is dichtgezet. Rechts hiervan sluit een (niet oorspronkelijk?) houten portiek op kolommen, gezet op poeren, aan. De schijn-vleugel deur onder een bovenlicht bezit aan weerszijden van de naald een ruit met rooster, kussenpanelen en diamantkoppen. Het deurkozijn rust op hardstenen neuten en dito dorpel. Rechts zijn twee zesruits schuiframen van het standaardtype geplaatst. Boven de drie gevelopeningen begane gronds bevinden zich drie gedeelde zolderraampjes. Het eenvoudige houten fries is later tegen de gevel geplaatst. Alle hier genoemde gevelopeningen zijn getoogd afgesloten onder  $1\frac{1}{2}$  steens strek.

De RECHTER ZIJGEVEL bestaat uit twee naast elkaar gelegen eindgevels. In het voorhuis is op de verdieping een modern balkon met deuren ter vervanging van een raam gewijzigd. In het gedeelte van het achterhuis komt een kelderraampje voor.

In het INTERIEUR komen enkele waardevolle interieuronderdelen voor waaronder binnen(klap)luiken voor de ramen begane gronds, alle paneeldeuren zijn bewaard en een haardpartij. In de van balkenplafond voorziene keuken bevindt zich een oude schouw balk en (brood)stookoven. In de voorkamer komt een rijk met klassieke motieven bewerkte marmeren schouwmantel voor. Op de overloop van de verdieping is een lichtsacht aanwezig waarin mousselineglas. In één van de twee achterkamers, waartussen gehoute schuifdeuren, komt een oorspronkelijke schouw balk met snijwerk met sleutelstukken voor. Het huis is L-vormig onderkelderd met

\* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

\*\* Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument



drie tongewelfde (provisie en stook)kelders, waarvan de lange poot zich dwars onder voor- en achterhuis voortzet, de korte poot evenwijdig aan het achterhuis loopt.

#### Waardering

HERENHUIS met TUINMUUR.

-\tVan architectuurhistorisch belang als goed en gaaf voorbeeld van een huis met een lange bouwgeschiedenis, waardevol vanwege de kelders, de aan het huis af te lezen gefaseerde opbouw met daarbij elementen uit het neoclassicisme.

-\tVan stedenbouwkundig belang vanwege zijn verhoogde ligging op het langgerekte kavel met diepe siertuin tussen twee parallelle wegen typerend voor dit gestrekte esdorp. Het huis vormt met de overige onderdelen een complex dat deel uitmaakt van een historisch gegroeid landschappelijk gebied.

-\tVan cultuurhistorisch belang. Tesamen met de aangrenzende bebouwing vormt het pand een karakteristiek gezicht en is bepalend voor het zichtbaar houden van deze historisch gegroeide situatie.

#### *Hoofdcategorie*

Kastelen, landhuizen en parken

Woningen en woningbouwcomplexen

#### *Subcategorie*

Tuin, park en plantsoen

Woonhuis(K)

#### *Functie*

Tuinmuur

Woonhuis



## Monumentnummer\*: 523733

Status rijksmonument  
Inschrijving register\* 18 februari 2002  
Kadaster deel/nr 82921/173

Woonplaats\* Gemeente\* Provincie\*  
Rumpt West Betuwe Gelderland

Locatiennaam Locatieomschrijving  
Rumpt

Kadastrale gemeente\* Sectie\* Kadastraal object\* Appartement aanduiding Grondperceel  
Deil O 219

### Omschrijving\*\*

DUIVENTOREN (B) gelegen aan de achterzijde van het huis, gedeeltelijk in het talud van de terp en middels een muur met afdak, belegd met eveneens kruispannen, hiermee verbonden. De duiventoren, gebouwd op vierkante grondslag, is als een toren gebouwd met drie witgepleisterde gevels op een grijsgeschilderde plint en telt twee geledingen gescheiden door een cordonlijst. De duiventoren is voorzien van een samengesteld dak van vier zadeldaken in de vorm van een kruis geplaatst, waarop bitumen. De dakranden zijn voorzien van gesneden lijsten. De gevels worden beneden in vierkante verdiepte velden geleed; boven zijn deze velden segmentboogvormig afgesloten. Als VOORGEVEL wordt de zijde beschouwd die haaks op de achtergevel van het huis staat tegenover het koetshuis. Hierin komt in de eerste geleding twee kippenladders voor die elkaar bovenaan ontmoeten. Boven bevinden zich 11 duivengaten met platte aanvliegsteentjes onder boogjes in schoon metselwerk. De LINKER ZIJGEVEL is op een 3x3-ruits raampje in de eerste geleding identiek aan de voorgevel. De ACHTERGEVEL is ongeschilderd en bevat enkel een klein raampje. De RECHTER ZIJGEVEL is naar het achterhuis gericht en bevat beneden een deur en boven een luik.

### Waardering

DUIVENTOREN gebouwd rond 1850.

-\tVan architectuurhistorisch belang als goed en gaaf voorbeeld van een raai vormgegeven duiventoren die bovendien als fenomeen in de zuidwest-Betuwe een zeldzaamheid vormt.

-\tVan stedenbouwkundig belang vanwege zijn verhoogde ligging op het langgerekte kavel tussen twee parallelle wegen typerend voor dit gestrekte esdorp. De toren vormt met de overige onderdelen een complex dat deel uitmaakt van een historisch gegroeide bebouwing in een landschappelijk gebied.

\* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

\*\* Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument



-\tVan cultuurhistorisch belang als voorbeeld van een duiventoren bij een herenhuis. Het houden van duiven was lange tijd een heerlijk voorrecht. Later werd aan de bouw van duifhuizen alleen nog de status van voornaamheid ontleend.

*Hoofdcategorie*

Kastelen, landhuizen en parken

*Subcategorie*

Tuin, park en plantsoen

*Functie*

Duivenhok(L)